

Een grote vraag is:

Hoe zag een boerenerf eruit in de ijzertijd.

Niemand die het zeker weet.

Je komt een eind als je in deze tijd bij kleine keuterboerderijtjes, die èn grond, èn vee èn een moestuin hebben gaat rond kijken.

Je ziet een notenboom en vlier bij de achterdeur. (bijgeloof: houdt muggen buiten de deur)

Een waterput met een paal ernaast als hevel voor de emmer met water.

Een kleine schuur, open aan één kant om de lemen broodoven in te zetten, met een ruimte om deeg te kneden en te laten rijzen, of een iets grotere schuur waar de pottenbakkersoven er naast staat.

Aan de kant van de stal een mestvaalt. Een moestuin voor de eigen groente, meestal met een haag erom. Een boomgaard met appel- peren- kersen- pruimen- en mispelmomen. En daartussen rode en zwarte bessenstruiken.(voor voedsel en voorraad voor de winter)

Een hogere schuur die aan de lange kant open is voor alle karren en akkergereedschap zoals eg en ploeg. Die staan dan droog. Er tegenaan geplakt een klein schuurtje met een paar bijenkorven (voor honing en misschien honingwijn) Misschien op palen een graanopslag schuurtje. Want 20% van de oogst moet bewaard worden als zaigoed voor het volgende jaar.

Ook een soort kraal om schapen 's nachts binnen de omheining te houden, een paar varkens voor de slacht of een zieke koe. De kippen, ganzen en eenden lopen overal vrij rond. Zoals ook de waakhond.

Als afscheiding van het erf staat er wat geriefhout. Vlier (zie elders voor drank en voedsel), de berk, de hazelaar(pijlen en speren, en de noten ervan), de eik (voor palen, huizenbouw, brandhout enz.), de es voor handvaten van gereedschappen ,schop en riek, de els, de wilg(bast als medicijn en bindmiddel) en meidoorn en sleedoorn als prikstruiken om het gemene volk en de dieren buiten te houden.

De omheining is afhankelijk van de gevaren die er van buitenaf dreigen. Van alleen maar een walletje met geriefhout tot een echte omheining met gepunte palen naast elkaar.

Loopaadjes op het erf ontstaan op een natuurlijke manier. En natuurlijk mag de poepplaats niet vergeten worden.

Er zijn afdrucken teruggevonden van kleine perkjes bij elkaar als een moestuintje. Wel logisch als de boerin vaak kruiden nodig heeft bij het voedsel en voor ziektes.

ANNEKE BOONSTRA